

HÀNH TRÌNH KIẾM TÌM HẠNH PHÚC CỦA CÁC NHÂN VẬT NỮ QUA MỘT SỐ TRUYỆN NGẮN CỦA O.HENRY

Đỗ Thị Hằng

Khoa Ngữ văn - Địa lí

Email: dothihanghp1973@gmail.com

Ngày nhận bài: 09/4/2019

Ngày PB đánh giá: 14/6/2019

Ngày duyệt đăng: 31/6/2019

TÓM TẮT

Bài viết đi sâu tìm hiểu hành trình kiếm tìm hạnh phúc của các nhân vật nữ trong một số truyện ngắn của O.Henry để làm nổi bật vẻ đẹp tâm hồn của người phụ nữ qua đó hiểu rõ hơn phong cách sáng tác của O.Henry: luôn viết những điều bình dị diễn ra hàng ngày với cái nhìn nhân ái về con người và cuộc đời.

Từ khóa: O.Henry, truyện ngắn, nhân vật nữ.

THE JOURNEY TO FIND HAPPINESS OF FEMALE CHARCTERS IN O.HENRY'S SHORT STORIES

ABSTRACT

The article explores the journeys to find happiness of female characters in O.Henry's short stories to highlight women's inner beauty and understand more about O.Henry's writing style: writing about simple things that happen daily with a compassionate view of people and life.

Keywords: O.Henry, short stories, female charcters.

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

O. Henry tên thật là William Sydney Porter, ông là nhà văn Mỹ nổi tiếng với những truyện ngắn thấm đẫm cái nhìn nhân ái về cuộc đời và con người cùng cách sử dụng ngôn từ dí dỏm và cái kết bất ngờ. Bạn đọc yêu mến các nhân vật nữ của ông bởi ở họ toát lên vẻ đẹp của sự hy sinh cao cả, tình yêu chân thành, khát vọng được sẻ chia những vất vả nhọc nhằn trong cuộc sống mưu sinh trên hành trình kiếm tìm hạnh phúc của mình.

II. NỘI DUNG

Truyện ngắn của O.Henry có rất nhiều nhân vật nữ cô đơn, lẻ loi, trôi nổi theo dòng xoáy cuộc đời, tương lai của các nhân vật mù mịt với chuỗi dài những ngày lo toan về cuộc sống mưu sinh. nhưng họ luôn hy vọng và mơ ước tới cuộc sống khác không tầm thường như cuộc đời họ đang sống bằng những hành trình kiếm tìm hạnh phúc cho chính mình.

1. Hạnh phúc đồng hành cùng sự hy sinh

Nhân vật nữ trong truyện ngắn của O. Henry thường là những cô gái nghèo, họ làm nhiều nghề để kiếm sống như họa sỹ, giáo viên dạy nhạc, người bán tạp hóa, phục vụ bàn trong đó có nhiều người thất nghiệp sống lay lắt. Cuộc sống nghèo khổ không làm mất đi ở họ sự dịu dàng, tấm lòng nhân hậu và niềm khao khát kiếm tìm hạnh phúc.

1.1. Hành trình kiếm tìm hạnh phúc đánh đổi bằng sự hy sinh đam mê

Hạnh phúc đối với mỗi người mỗi khác, hành trình kiếm tìm hạnh phúc của các nhân vật nữ trong truyện ngắn của O. Henry cũng khác nhau. Sống vì những người mình thương yêu cũng là một kiểu hạnh phúc đối với các nhân vật nữ trong truyện ngắn của O. Henry. Đêlya trong *Một sự giúp đỡ của tình yêu* vì muốn chồng tiếp tục học vẽ để trở thành họa sỹ tài ba nên cô quyết định đi kiếm tiền. Không tìm được công việc phù hợp với nghề nghiệp và sở thích của mình là dạy nhạc, cô đã chọn một công việc vất vả tại một xưởng là, đồng tiền cô kiếm được từ công việc nặng nhọc này chẳng đáng là bao nhưng nó cũng đem lại cho cô niềm vui nho nhỏ - đó là được giúp người cô yêu thương thực hiện ước mơ của mình. Truyện ngắn của O. Henry lay động lòng người chính bởi sự chân thành, đức hy sinh cao đẹp của những người phụ nữ nhân hậu. Câu chuyện là một thanh âm ngọt ngào, trong trẻo giữa dòng đời vội vã đầy bon chen của nước Mỹ đầu thế kỷ XX.

1.2. Hành trình kiếm tìm hạnh phúc đồng hành cùng sự hy sinh nhan sắc

Niềm hạnh phúc của Đêla trong truyện ngắn *Món quà của các thầy pháp* được O. Henry thể hiện qua việc nàng chắt chiu tiết kiệm được món tiền nhỏ mua quà tặng chồng nhân ngày Noel nhưng khi biết số tiền đó không đủ mua quà, nàng sẵn sàng bán tài sản quý giá nhất của mình là mái tóc. Người ta nói “Cái răng cái tóc là vóc con người”, là cái để phụ nữ làm duyên vậy mà Đêla đã bán nó, hành động này chỉ có ở người phụ nữ biết yêu và yêu tha thiết. Với những người phụ nữ này hạnh phúc thật bình dị nhưng để có được nó không phải giản đơn, họ phải đổi bằng mái tóc óng ả, đẹp đẽ của mình. “Đọc truyện của O. Henry ta khó lường trước được kết cục. Bởi mâu thuẫn lời cuốn người đọc đôi lúc chỉ là mâu thuẫn vờ. Để thỏa mãn và tạo lời cuốn cho tác phẩm, O. Henry tỏ ra rất thiện nghệ trong nghệ thuật xây dựng và dẫn dắt tình huống truyện phát triển. Bút pháp tự sự của ông là giấu kỹ và bày nhanh. Rất nhiều truyện của ông đến đoạn cuối độc giả mới nhận ra điều tác giả muốn nói.” [1; 87] vì thế kết thúc truyện *Món quà của các thầy pháp*, món quà của Đêla trở nên vô dụng khi chồng cô đã bán chiếc đồng hồ quý giá để mua chiếc lược mà vợ mình thầm mong ước. Sự trớ trêu đó là minh chứng tình yêu nồng nàn của đôi vợ chồng nghèo. Món quà quý giá nhất mà họ dành cho nhau là sự quan tâm và hy sinh vì nhau. Đêla đã tìm được hạnh phúc bên người chồng yêu cô chân thành dù cuộc sống của họ có bần hàn.

Khi ta trân trọng những người ta yêu, sống vì những người ta quý mến chính là

lúc ta được hưởng hạnh phúc. Đêlya và Đêla là những người phụ nữ nhóm lửa và giữ lửa hạnh phúc cho gia đình. Trong cuộc sống đầy lo toan, buồn phiền thì con đường kiếm tìm hạnh phúc của họ là con đường rũ bỏ lo âu để vui sống, họ là ngọn lửa xua tan cái giá lạnh do nghèo nàn mang lại, họ là những người phụ nữ xinh đẹp nhất cho dù bàn tay có se, mái tóc xơ đi và ngắn ngủi. Nét xinh xắn của họ chính là trái tim biết yêu, biết khát khao vun đắp hạnh phúc gia đình.

Tác giả Lê Huy Bắc có viết: “O.Henry chủ yếu sáng tác trong thập niên đầu thế kỷ XX, lúc chủ nghĩa hiện đại vẫn đang trên quá trình hình thành. Nhưng điều đặc biệt là ở chỗ, O.Henry sử dụng nhiều thủ pháp lãng mạn trong tác phẩm của mình (chẳng hạn như chọn đề tài tình yêu, xử lý truyện theo kiểu có hậu, xây dựng nhân vật theo lý tưởng lãng mạn...)” [1; 53]. Điều này được thể hiện rõ nét ở các nhân vật nữ trên hành trình kiếm tìm hạnh phúc của họ bởi tình yêu họ dành cho người đàn ông của mình chính là sự hy sinh, là chuỗi ngày đồng hành vượt qua gian khó cùng người bạn đời của mình.

2. Hạnh phúc bình dị với khát vọng yêu thương

Trong cuốn *O.Henry và Chiếc lá cuối cùng*, tác giả Lê Huy Bắc có viết: “Cái nhìn của O.Henry về phái đẹp thật là triu mến, ngưỡng mộ và đầy trân trọng. Tình cảm này, đa phần xuất phát từ tình cảm thực của O.Henry với người yêu, sau này là vợ và con gái của mình. Hơn nữa, việc vợ ông mất sớm, cảnh cô đơn luôn khát khao hạnh phúc gia đình, bàn tay nong ảm của

phụ nữ... đã góp phần đắc lực trong việc giúp ông khắc họa được nhiều hình tượng nữ đẹp vào hàng bậc nhất của văn học” [1; 57], hành trình kiếm tìm hạnh phúc của các nhân vật nữ trong truyện ngắn của ông là minh chứng cho điều đó.

2.1. Vượt qua nỗi vất vả mưu sinh

Trong xa cách nghĩ đến đoàn tụ, trong giá lạnh nghĩ đến hơi ấm bếp lửa gia đình và trong cô đơn thì sưởi ấm lòng mình bằng những điều vui sống, con đường kiếm tìm hạnh phúc của các nhân vật nữ trong truyện ngắn O.Henry là con đường quên đi nỗi khốn khổ hiện tại để nghĩ tới những điều tốt đẹp cho bản thân. Lixon trong truyện ngắn *Buồng tàng thượng* là một cô gái như vậy, trong nỗi cô đơn, trong cái nghèo cô vẫn lạc quan vui sống, thật cảm động khi cô gọi ngôi sao Gamma trong chòm sao Caxiôpêia là Bili Giãcxon, và ngôi sao đã trở thành người bạn chia sẻ nỗi cô đơn hàng đêm và ban hạnh phúc ngọt ngào cho cô. Đanxi trong *Một câu chuyện dở dang* có một người bạn chia ngọt sẻ bùi là tướng Kitsơ trong khung ảnh thép vàng đặt trên mặt tủ “người luôn nhìn cô với đôi mắt đẹp, buồn và nghiêm nghị - người duy nhất có mặt ở đây để khen chê mọi việc cô làm...” [5;289]. Chính tướng Kitsơ trong khung ảnh là người để Đanxi tâm sự và giận dỗi. Hạnh phúc của cô là được chia sẻ nỗi buồn về cuộc sống mưu sinh với tướng Kitsơ, cô giải bày “nếu ông phải sống với sáu đô la một tuần không biết ông có tự cao, tự đại và kiêu kỳ như thế nữa không” [5; 300]. Hạnh phúc là lúc mình trút bỏ gánh nặng lo toan cơm áo gạo tiền, hạnh phúc

là khi mình giải bày nỗi thống khổ, sầu đau lặn sâu dưới đáy con tim và hạnh phúc của Đanxi thật giản đơn đó là có người bạn sẽ chia nỗi lòng và tình cảnh khốn khó cùng cô.

2.2. Được sống là chính mình

Các nhân vật nữ trong truyện ngắn của O. Henry luôn khát khao và kiếm tìm hạnh phúc. Hạnh phúc của họ là được sống như nữ hoàng dù ít ngày và mục tiêu lao động vất vả của họ là được hưởng thành quả mình sau nhiều ngày tích góp, dè xèn trong nhiều ngày mới có. Cô gái mang biệt hiệu Madame Heloie D'Arcy Beaumont trong truyện ngắn *Dừng chân tại thiên đường hạ giới* là kiểu người phụ nữ như vậy. Cô tâm sự: “Tôi đã dành dụm trong suốt một năm để chi cho kỳ nghỉ hè này. Tôi muốn trải qua một tuần như là một mệnh phụ, như thể là tôi không bao giờ có một tuần như thế sau này. Tôi muốn thức dậy vào giờ mình muốn, thay vì phải bò ra khỏi giường lúc bảy giờ sáng, tôi muốn được sống thật sang, có đủ người hầu kẻ hạ, có quyền rung chuông gọi người phục vụ...” [4;175]. Vâng, được sống như điều mình muốn bằng chính sức lao động của mình trong thời gian ngắn ngủi là một sở thích đáng được trân trọng và người phụ nữ này là người tràn đầy hạnh phúc.

Đôi khi hạnh phúc chỉ giản đơn là được sống theo đúng sở thích của mình, Nenxi trong truyện ngắn *Ngọn đèn toả sáng* đã từng nói: “Tám đô la và căn phòng đối với tớ thế là đủ. Tớ thích xung quanh mình có nhiều thứ đẹp và mọi người sang trọng” [5;471]. Hạnh phúc đối với Nenxi là được học hỏi phép lịch sự và kiến thức của mọi người để “thực hiện hoài bão ấp ủ của cô

là thắng cuộc trong trò chơi xổ số kiếm chồng” [5; 477]. Vì thế cô đã làm quen với các tác phẩm âm nhạc của các nhạc sĩ lừng danh nhất vì quầy bán hàng của cô đặt cạnh phòng hòa nhạc, học được khiếu bắt tay của phu nhân Van Olxtin Phiso quý phái, cô cảm thấy hạnh phúc khi được bán hàng phục vụ cho những người có học vì cô học được ở họ rất nhiều điều lý thú. Từ chỗ ham học hỏi những điều tốt đẹp của những người xung quanh, Nenxi đã biết chọn cho mình một người đàn ông lý tưởng, người giàu có về tâm hồn chứ không phải giàu có về tiền bạc và cô là người xứng đáng được hưởng hạnh phúc.

2.3. Hạnh phúc bình dị cùng ước mơ trợ giúp, đổi thay số phận

Qua khảo sát các truyện ngắn của O. Henry đã được dịch ở Việt Nam, chúng tôi thấy rất ít truyện viết về các bé gái nhưng không phải thế mà hình ảnh các em nhặt nhòa trên trang sách của ông. Trong truyện ngắn *Hoàng tử đồng xanh*, hạnh phúc của Lêna là được đọc truyện cổ Grim vào mỗi tối khi công việc đã làm cho cô bé mới mười một tuổi này chân tay nhức mỏi và hạnh phúc của cô còn là ước muốn được từ bỏ công việc ở lâu đài để trở về nhà trong vòng tay âu yếm của mẹ. Con đường tìm kiếm hạnh phúc của cô là luôn mơ ước có bà tiên hoặc hoàng tử đến cứu giúp. Mong muốn của Lêna được thực hiện nhưng không phải do các nhân vật trong truyện cổ tích giúp đỡ mà do Hondo Bill một tay lục lâm thảo khấu vui nhận làm nhưng cô bé Lêna lại cho đó là hoàng tử đồng xanh giúp đỡ mình. Nếu như hành trình tìm kiếm hạnh phúc

của cô bé Lêna là tin vào phép thuật của bà tiên và luôn mơ ước có vị hoàng tử tài ba giúp đỡ thì cô bé Georgia trong truyện ngắn *Phán quyết của Georgia* lại trông chờ vào chính người cha của cô. Georgia bị ốm nặng, biết là mình sắp về với chúa, sắp về với mẹ trên thiên đàng, cô bé đã nói với cha về ước nguyện của mình: “con ước con có thể làm gì đấy cho các trẻ khác... ý con là những trẻ nghèo không có nhà ở, không được yêu thương chăm sóc... Nếu con không khỏi bệnh, con sẽ nhường ba cho họ, không phải cho hẳn ba, nhưng để cho mượn” [5; 479]. Hạnh phúc của cô bé Georgia là được giúp đỡ những trẻ em khốn khổ, suy nghĩ của em đã vượt qua tầm suy nghĩ của những đứa trẻ bình thường, em như một thiên thần hộ mệnh cho những số phận bất hạnh, ước nguyện của em được người cha thực hiện và ước nguyện đó đã cứu giúp được bao gia đình của những đứa trẻ nghèo thoát khỏi cảnh màn trời chiếu đất.

III. KẾT LUẬN

Hạnh phúc là tài sản lớn nhất của con người vì thế trong cuộc sống người ta luôn nỗ lực tìm kiếm và giữ gìn. Các nhân vật nữ trong truyện ngắn của O.Henry đã thực hiện hành trình kiếm tìm hạnh phúc bằng

trái tim đôn hậu khao khát yêu thương của mình. Họ sẵn sàng hy sinh vì người mình yêu, đồng hành trong gian khó với người bạn đời, nỗ lực vượt qua những vất vả đời thường, luôn mong muốn được người khác đồng cảm và chia sẻ những khó khăn trong cuộc sống và họ sẵn sàng giúp đỡ mọi người trong khả năng của mình. Về đẹp của người phụ nữ trong truyện ngắn O.Henry là sức mạnh tâm hồn của phái đẹp. “Dẫu cuộc đời hoạt động văn chương ngắn ngủi nhưng sức sáng tạo của O.Henry thật phi thường, hình tượng nhân vật của ông vẫn luôn chói sáng trong lòng độc giả mọi thời” [1; 102].

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Huy Bắc (2008), *O.Henry và Chiếc lá cuối cùng*, Nxb Giáo dục.
2. Lê Huy Bắc (2003), *Văn học Mỹ*, Nxb Đại học Sư phạm.
3. Lê Đình Cúc (2007), *Lịch sử văn học Mỹ*, Nxb Giáo dục.
4. Diệp Minh Tâm (2004), (dịch), *Tinh hoa truyện ngắn O.Henry*, Nxb Hội nhà văn, công ty phát hành sách Hà Nội.
5. Nhiều người dịch (2001), *Ái tình theo khẩu phần*, Nxb Hội nhà văn.